

FAKULTNÍ NEMOCNICE®
OLMOUC

Lékařská
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

KOMPLEXNÍ
KARDIOVASKULÁRNÍ CENTRUM
FAKULTNÍ NEMOCNICE OLMOUC

Guidelines ESC jsou rozšířenou prevencí - komu to vadí?

MUDr. Eva Kociánová, Ph.D.

Kardiovaskulární úmrtí připočitatelná modifikovatelným rizikovým faktorům v r 2021

MODIFIABLE

2023: The year in cardiovascular disease – the year of new and prospective lipid lowering therapies.
Can we render dyslipidemia a rare disease by 2024?

Maciej Banach^{1,2,3,4}, Stanisław Surma⁵, Peter P. Toth^{4,6}, endorsed by the International Lipid Expert Panel (ILEP) Arch Med Sci 2023; 19 (6): 1602–1615

10.8 million
deaths

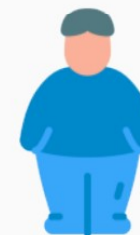
3.8 million
deaths

3.0 million
deaths

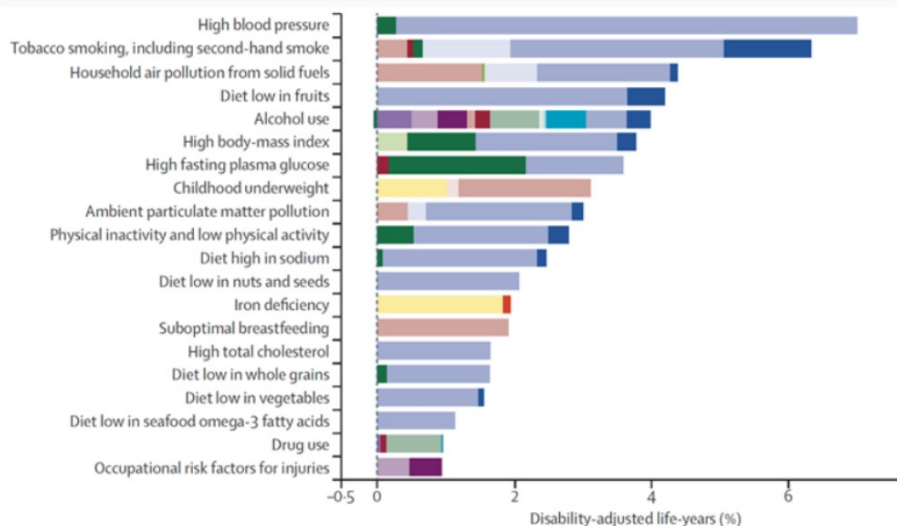

2.3 million
deaths

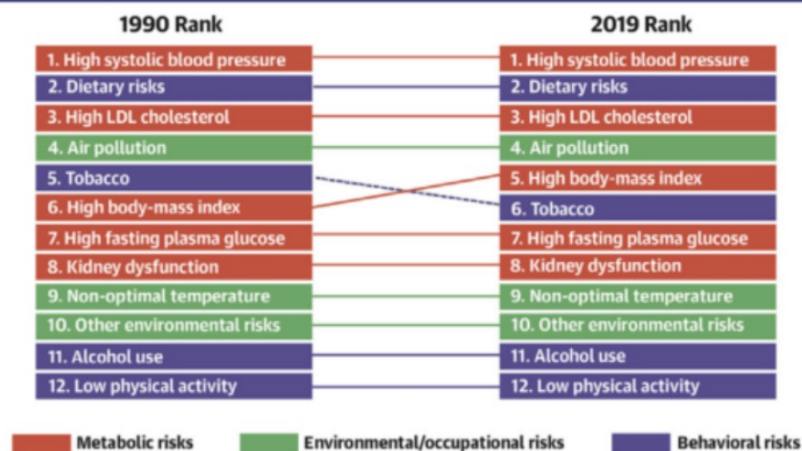

2.0 million
deaths

Je něco potřeba dělat jinak?

CVD Burden Attributable to Modifiable Risk Factors

Death (DALYs)

Lancet. 2012;380:2224-60.

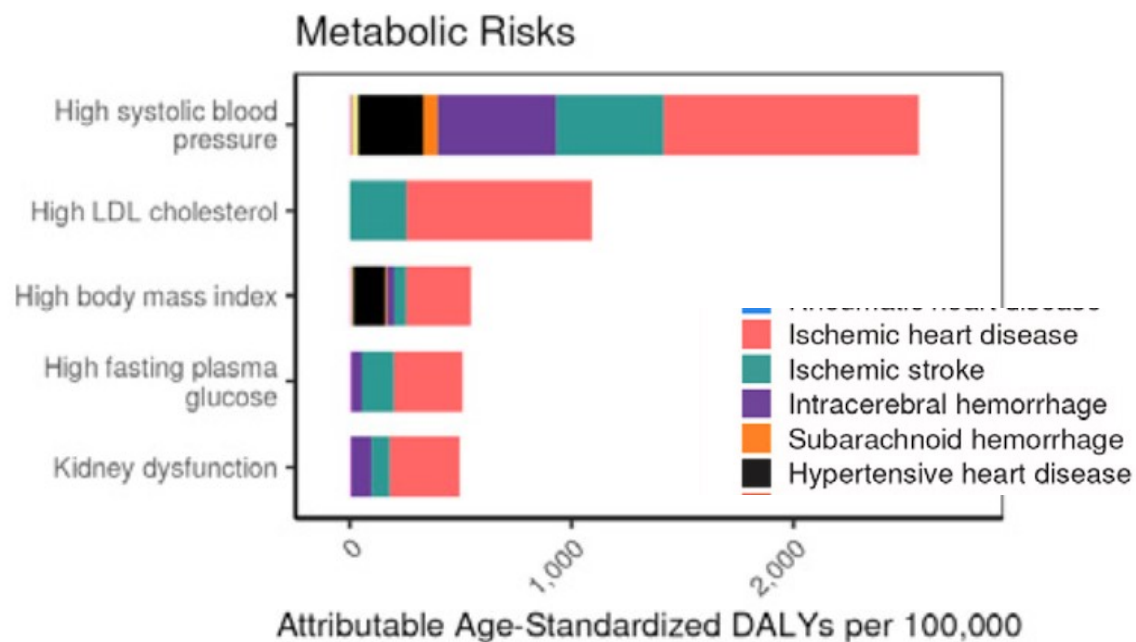
CVD

J Am Coll Cardiol. 2020;76(25):2982-3021

ZTRÁTA ZDRAVÝCH LET NA VRUB VYSOKÉHO KREVNÍHO TLAKU

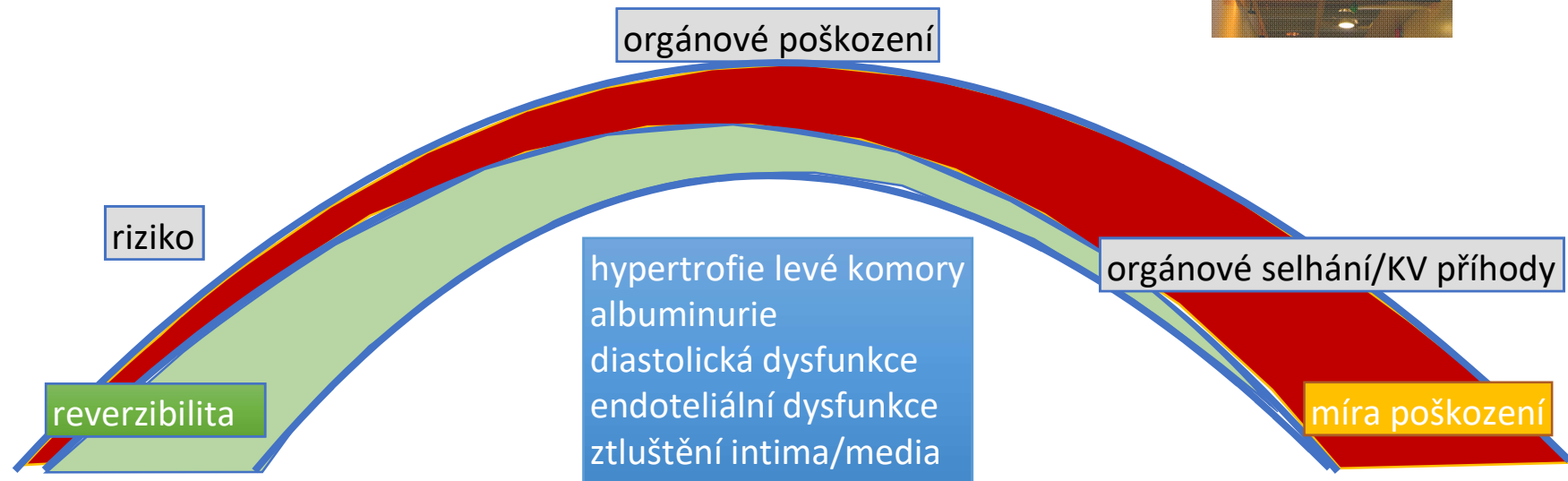
GLOBAL BURDEN OF DISEASE STUDY

Ztráta zdravých let /100 000 obyvatel

[JACC](#). 2023 Dec, 82 (25) 2350–2473, Mensah et al.

Vykonavatelem komplikací u hypertenze je poškození orgánů (HMOD)

Kde je no-reentry point?

2018 ESC/ESH Guidelines for the management of arterial hypertension. *European Heart Journal* (2018). doi:10.1093/eurheartj/ehy339.

KOMPLEXNÍ
KARDIOLOGICKÉ CENTRUM

Lékařská fakulta
Univerzity Palackého
v Olomouci

I. INTERNÍ KLINIKA
Začíná 10. 10. 2018

Změna perspektivy v chápání rizikové síly krevního tlaku:

Nebezpečí hypertenze nezačíná od 140/90 mmHg

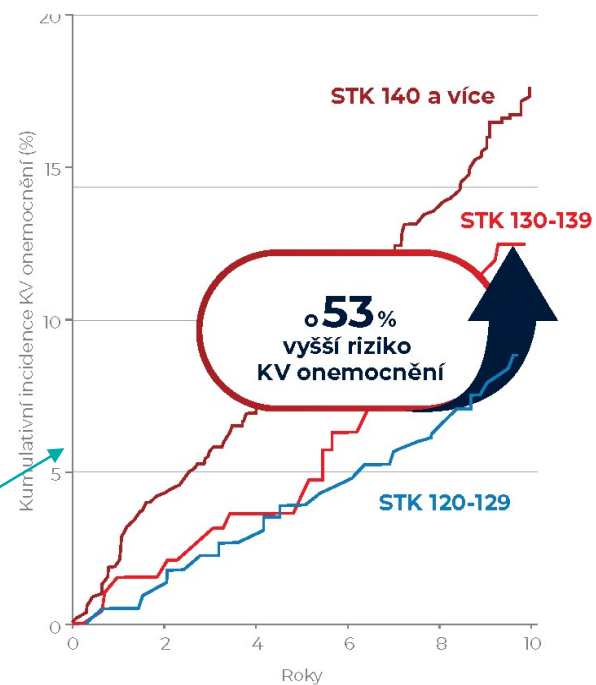
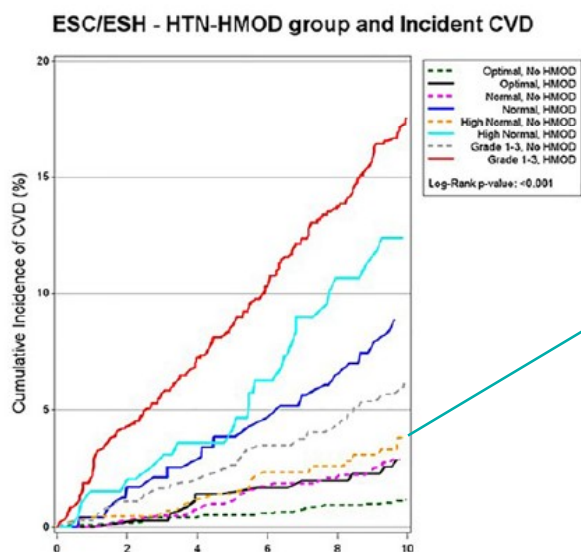
JAKÝ TLAK JE BEZPEČNÝ?

K ochraně orgánů před změnami způsobenými hypertenzí je bezpečnější cíl 120-130/70-80 mmHg, a to 24-7-12

Proč hodnoty 120-129/70-79 mm Hg ?

I dlouhodobě mírně zvýšený TK poškozuje orgány

- 7898 účastníků z Framinghamské studie (průměrný věk 51,6 let, 54 % žen).
- účastníci sledováni z hlediska výskytu kardiovaskulární onemocnění pro různé kategorie krevního tlaku, a rozdělení podle přítomnosti HMOD

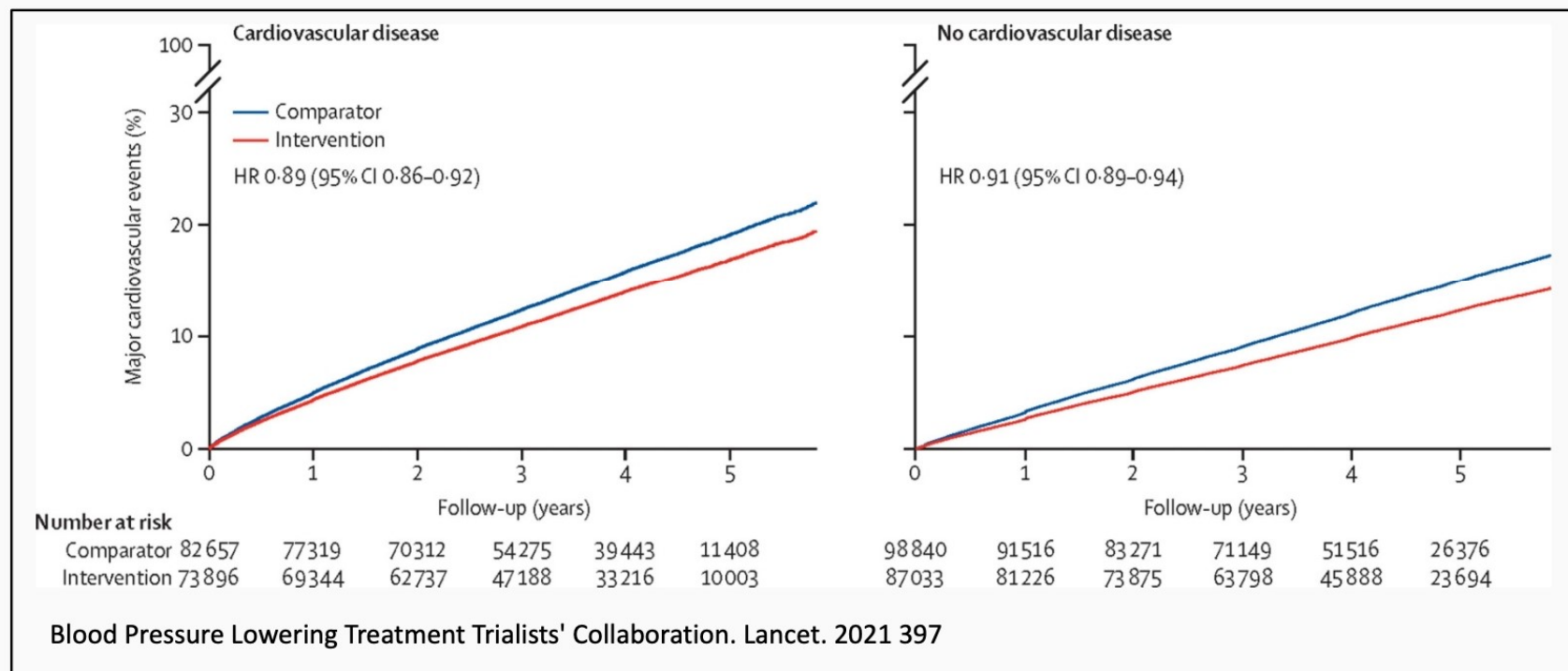
Průměrný věk při vstupu do studie 51 let

Vasan R. S. , et al. Hypertension-Mediated Organ Damage: Prevalence, Correlates, and Prognosis in the Community Hypertension. 2022;79:505–515,

Farmakologická léčba redukuje KV příhody

Rates of cardiovascular events/5 mmHg reduction in SBP, stratified by treatment allocation and CVD status at baseline

Snížení krevního tlaku o 5 mm Hg snižuje riziko KV příhod už od 120mmHg.

With prior CVD

Outcomes	Intervention		Comparator		ARR	95% CI
	Events	Total	Events	Total		
Major cardiovascular events						
<120	562	5506	821	6211	-0.030	[-0.043; -0.017]
120 to 129	1020	9029	1306	10234	-0.013	[-0.023; -0.003]
130 to 139	1555	12887	1835	14424	-0.008	[-0.016; 0.001]
140 to 149	1852	15043	2321	16938	-0.014	[-0.022; -0.006]
150 to 159	1606	12306	2091	14303	-0.017	[-0.026; -0.008]
160 to 169	1247	9626	1555	10424	-0.021	[-0.031; -0.010]
≥170	1507	9454	1781	10063	-0.018	[-0.029; -0.006]

p for interaction-adj=0.91
n for interaction-unadj=0.13

No prior CVD

Major cardiovascular events	Intervention		Comparator		ARR	95% CI
	Events	Total	Events	Total		
<120	268	2193	395	2581	-0.029	[-0.050; -0.008]
120 to 129	542	4542	788	5552	-0.022	[-0.036; -0.008]
130 to 139	981	8538	1438	10313	-0.024	[-0.035; -0.014]
140 to 149	1571	14249	2175	16947	-0.018	[-0.026; -0.010]
150 to 159	1524	14737	2173	16948	-0.025	[-0.033; -0.018]
160 to 169	1571	18773	2049	19811	-0.020	[-0.026; -0.014]
≥170	2470	23933	3295	26614	-0.020	[-0.026; -0.014]

p for interaction-adj=1.00
p for interaction-unadj=0.82

BPLTTC analýza
48 randomizovaných studií
358 864 jedinců

Research to present time

Rahimi 2021, Lancet

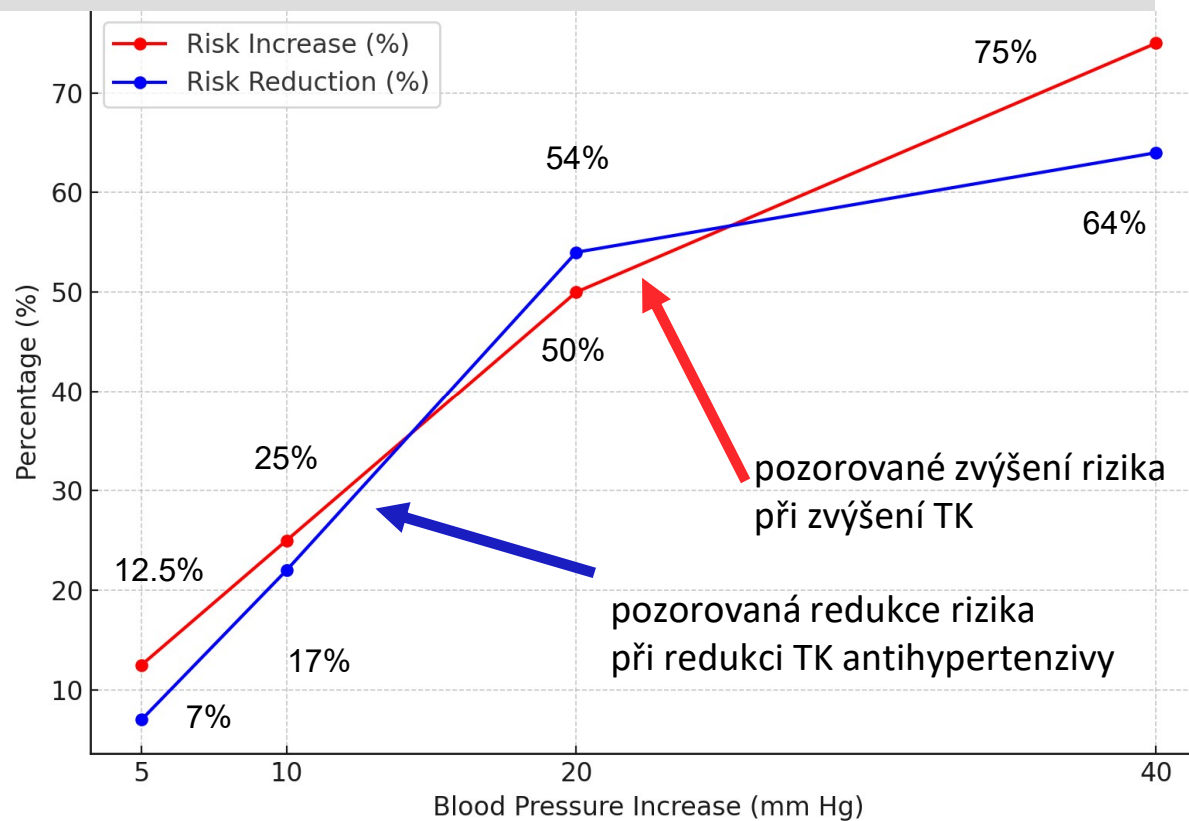
Lékařská fakulta
Univerzity Palackého
v Olomouci

I. INTERNÍ KLINIKA
KARDIOLOGICKÁ
FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUČ

Změna KV rizika na základě zvýšení nebo redukce krevního tlaku

matematická konkordance mezi pozorovaným a očekávaným přínosem antihypertenzní léčby

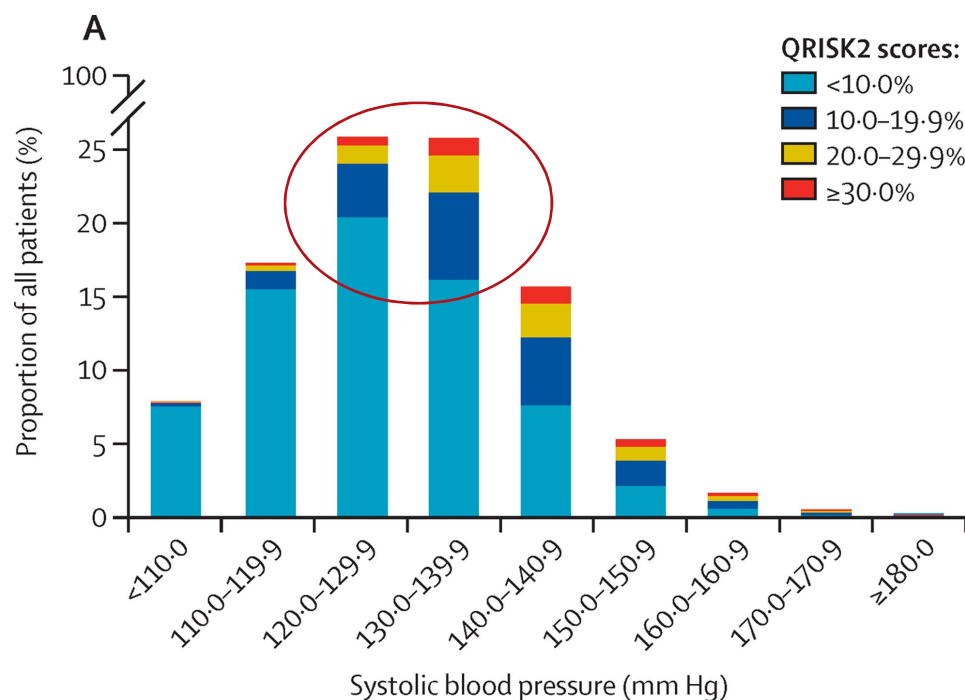
F.D: FUCHS, <https://doi.org/10.1161/HYPERTENSIONAHA.124.2136>

Je největší změnou nová klasifikace krevního tlaku?

Nezvýšený (neelevovaný) TK	Zvýšený (elevovaný) TK	Hypertenze
TK v ordinaci	TK v ordinaci	TK v ordinaci
TKs < 120 mmHg a TKd < 70 mmHg	TKs 120-139 mmHg nebo TKd 70-89 mmHg	TKs ≥ 140 mmHg nebo TKd ≥ 90 mmHg
Nedostatečná evidence potvrzující efekt a bezpečnost farmakologické léčby	Identifikace osob s vysokým KV rizikem k farmakologické léčbě	KV riziko je dostatečně vysoké k prospěchu z farmakologické léčby

Diagnózu elevovaného krevního tlaku a hypertenze vyžaduje **potvrzení pomocí tlaku mimo ordinaci** (HBPM nebo ABPM nebo alespoň jednoho dalšího měření TK v ordinaci při jiné návštěvě)

STRATIFIKACE KV RIZIKA PODLE PÁSMO TKS

KV riziko není binární normotenze/hypertenze, ale kontinuální.

Between Jan 1, 2011, and Nov 31, 2018, 1 098 991 patients were included in the cohort and followed up for a median of 4.3 years (IQR 2.6–6.0; total follow-up of 4.6 million person-years).

Herrett E, et al. Lancet healthy Longev. 2022; 3:e22-e30

přibližně 20–25 % dospělé populace spadá do této kategorie

Procento osob s vysokým KV rizikem (např. SCORE ≥ 10 %): Odhadem 20 %

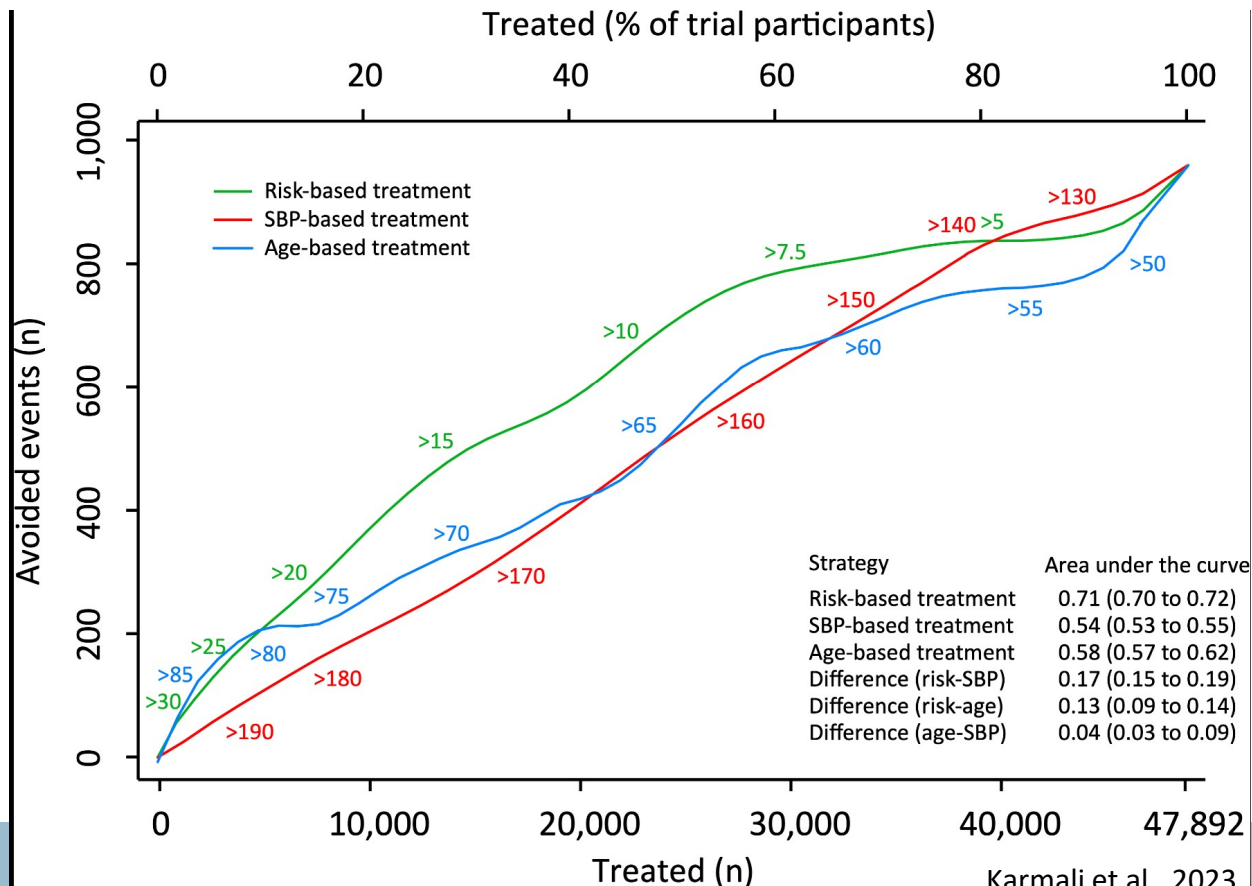
Roční incidence KV příhod: uvažujeme 5% roční incidenci: 2200 KV příhod v této skupině ročně

Výše KV rizika nekoreluje s tradiční hranicí arteriální hypertenze, od níž začínáme zvykle léčit.

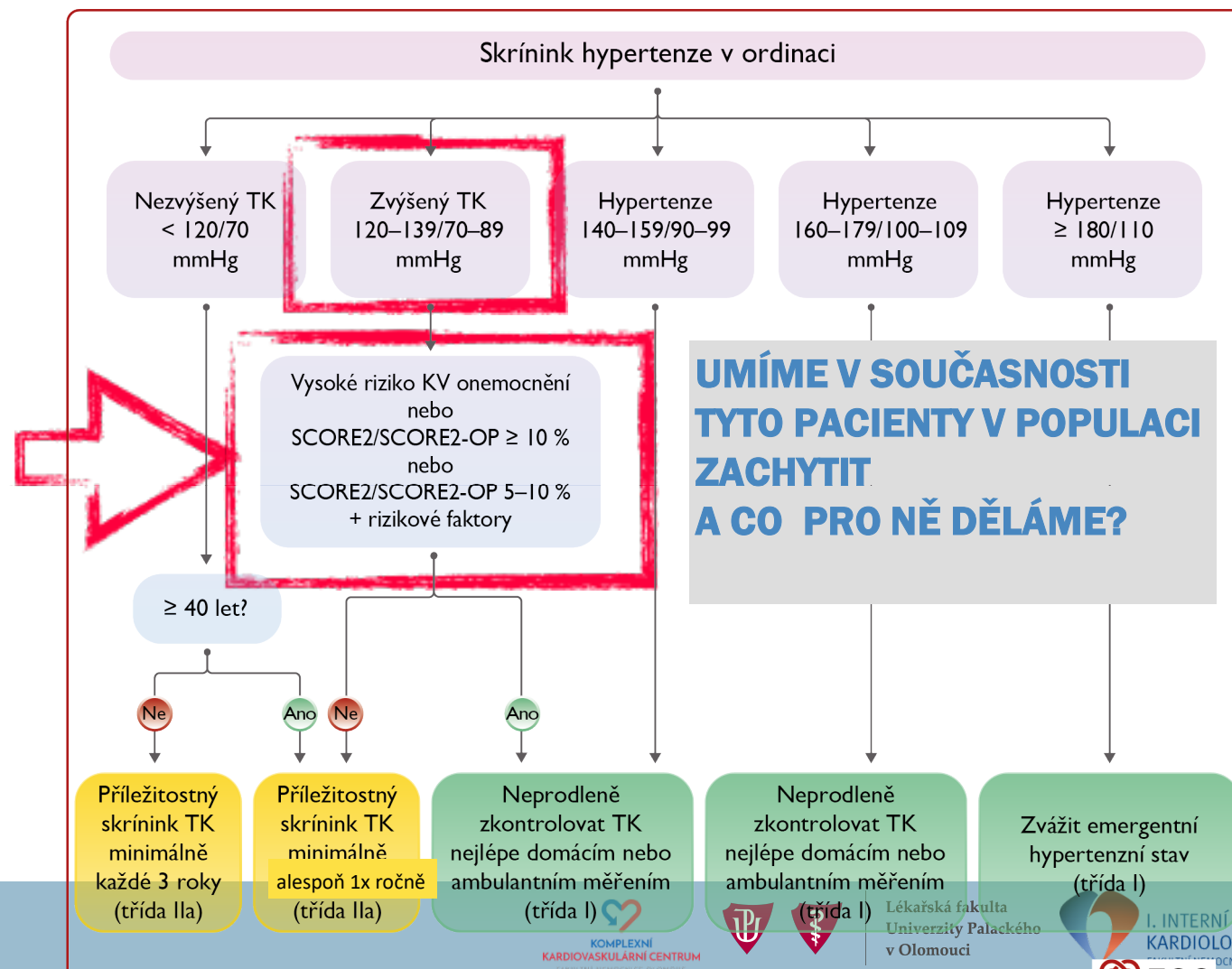
Vedení léčby dyslipidémie na základě KV rizika se osvědčilo.....

Počet odvrácených AS KV příhod během pěti let při léčbě založené na věku (modře), TKs (červeně) a KV riziku (zeleně).

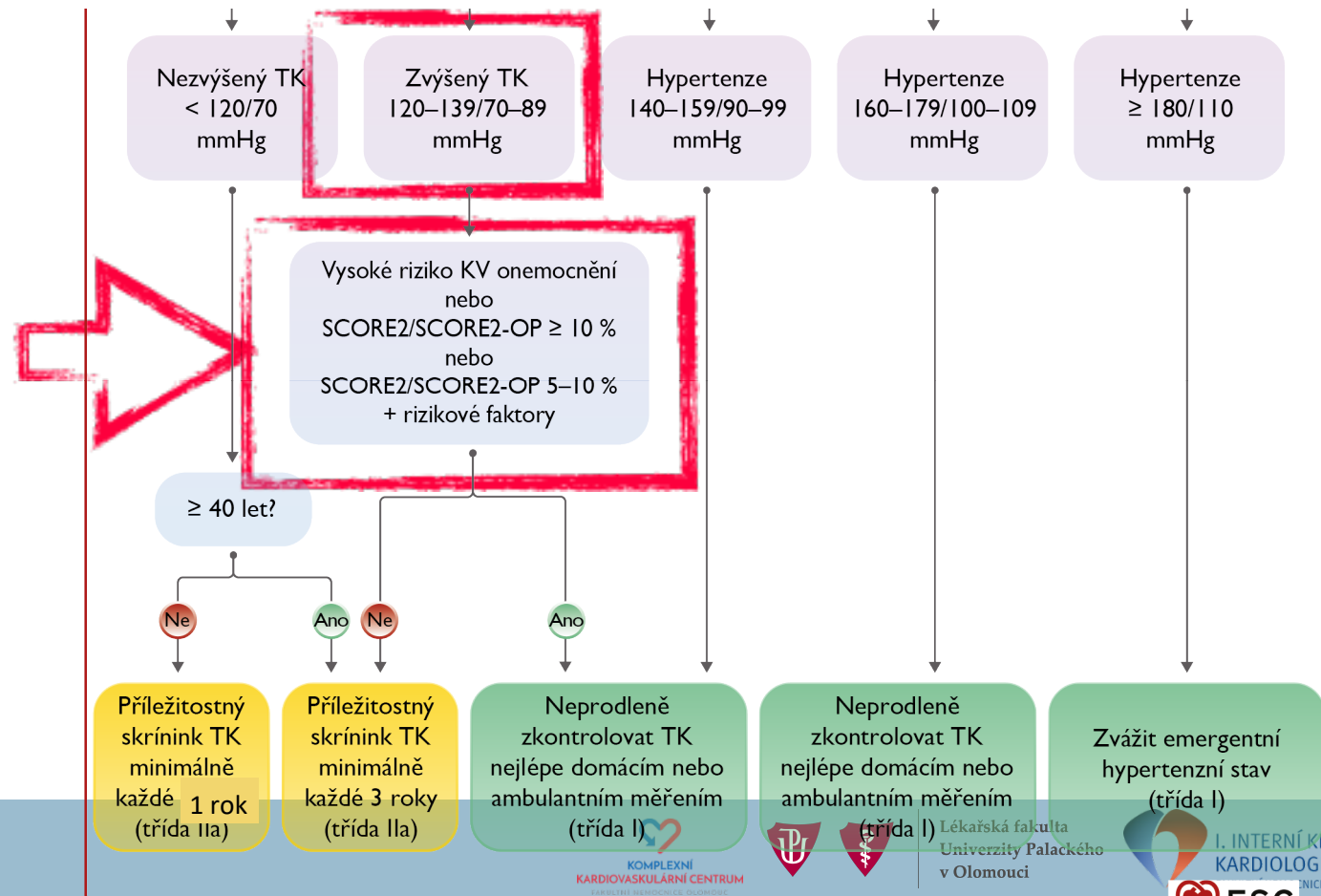
Vedení léčby hypertenze na základě KV rizika je účinnější.

**= LÉČBA
INTERVENCE
ELEVOVANÉHO
KREVŇÍHO TLAKU
U VYSOCE
RIZIKOVÝCH
PACIENTŮ**

Kdo patří do té nejdiskutovanější skupiny?

Osoby s automaticky vysokým KV rizikom

a osoby se SCORE $\geq 10\%$

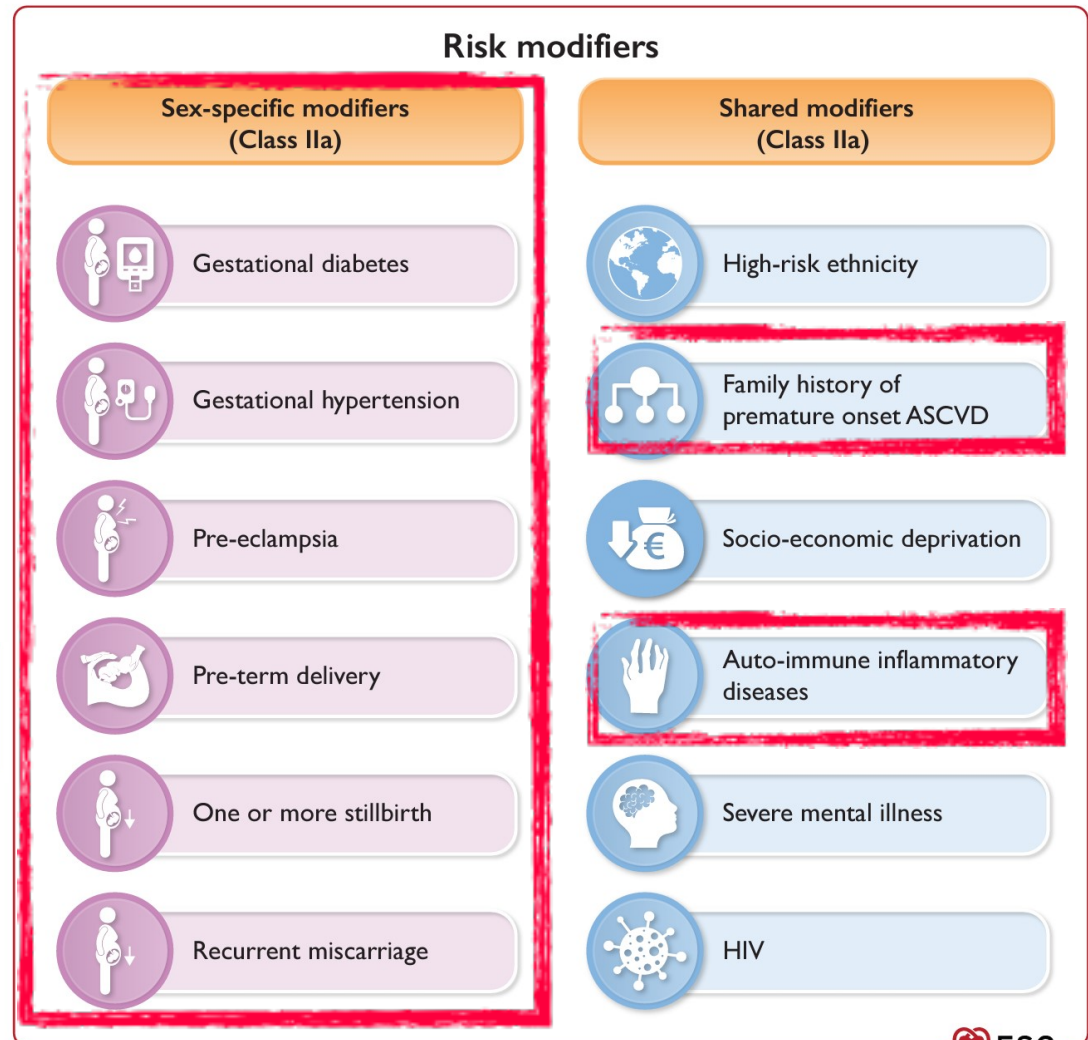
farmakoterapie

	Established clinical cardiovascular disease	Atherosclerotic cardiovascular disease ^a Heart failure
	Moderate or severe CKD	eGFR <60 mL/min/1.73 m ² or albuminuria ≥ 30 mg/g (≥ 3 mg/mmol)
	Other forms of hypertension-mediated organ damage	Cardiac ^b Vascular ^b
	Diabetes mellitus	Type 1 and type 2 diabetes mellitus ^c
	Familial hypercholesterolaemia	Probable or definite familial hypercholesterolaemia

SCORE 5-10% + Modifikatory rizika

After assessing 10-year predicted CVD risk and non-traditional CVD risk modifiers, if a risk-based BP-lowering treatment decision remains uncertain for individuals with elevated BP, measuring CAC score, carotid or femoral plaque using ultrasound, high-sensitivity cardiac troponin or B-type natriuretic peptide biomarkers, or arterial stiffness using pulse wave velocity, may be considered to improve risk stratification among patients with borderline increased 10-year CVD risk (5% to <10% risk) after shared decision-making and considering costs.

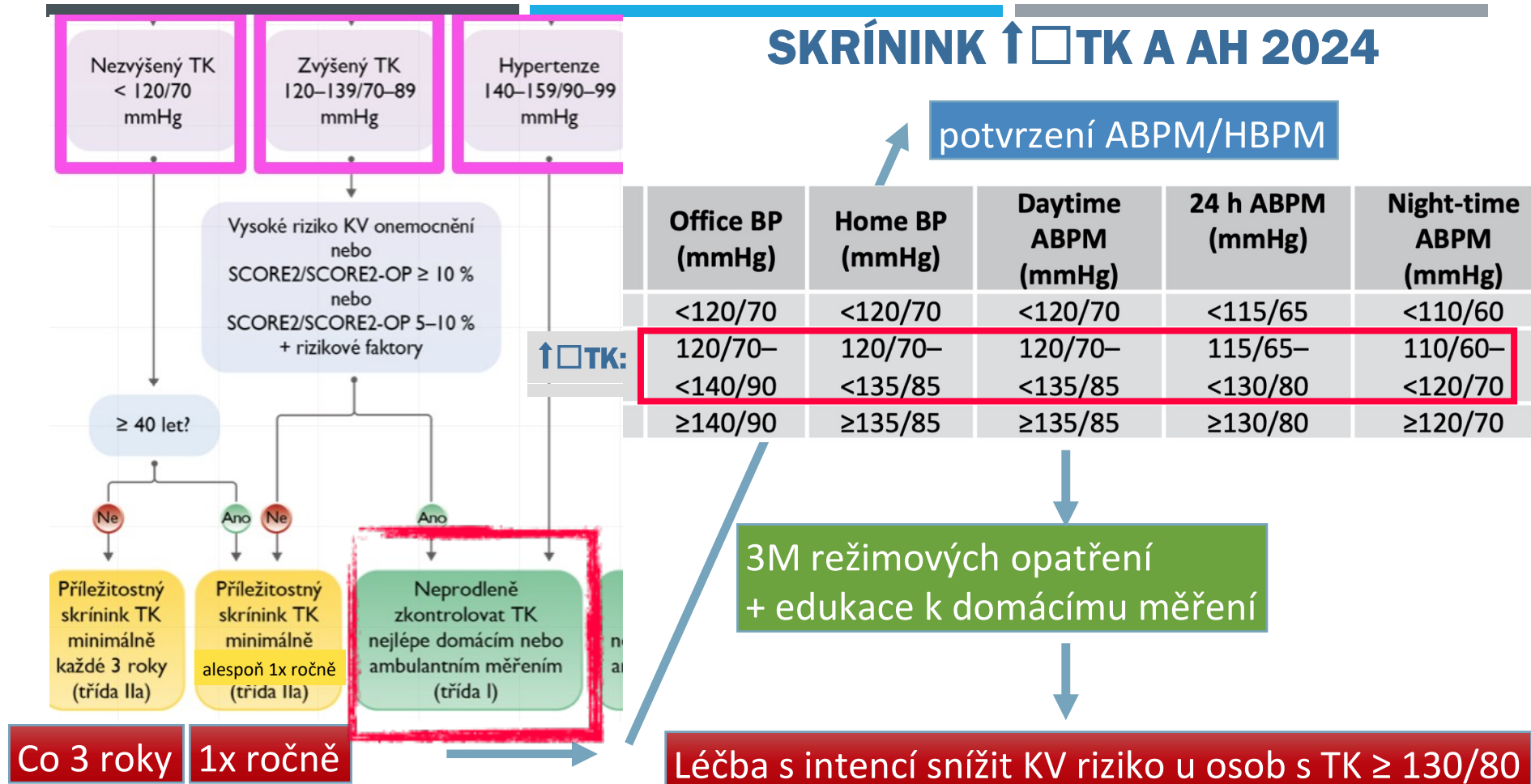
Rozšířený skrínink HMOD:

 <p>Heart</p>	 <p>ECG</p>	<p>LVH</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sokolow–Lyon: SV1+RV5 >35 mm • RaVL ≥11 mm • Cornell voltage: SV3+RaVL>28 mm (men) SV3+RaVL>20 mm (women)
	 <p>Echocardiography</p>	<p>LVH</p> <ul style="list-style-type: none"> • LV mass/height^{2.7}(g/m^{2.7}): >50 (men) >47 (women) • LV mass/BSA(g/m²): >115 (men) >95 (women) • LV concentric geometry: RWT ≥0.43 <p>Diastolic dysfunction</p> <ul style="list-style-type: none"> • LA volume/height² (mL/m²): >18.5 (men) >16.5 (women) • LA volume index (mL/m²): 34 • e' <7cm; E/e' >14
	 <p>Cardiac biomarkers</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hs-cTnT or I >99th percentile upper reference limit • NT-proBNP >125 pg/mL if age <75 years or >450 pg/mL if ≥75 years

1. osoby s elevovaným TK a SCORE 5-10%
2. nejisté a hraniční situace, hypertenze bílého pláště, maskovaná hypertenze, netradiční rizikové faktory
3. mladí dospělí < 40 let s elevovaným TK
4. překonávání patientské a lékařské inercie

<p>Arteries</p> 	 <p>Carotid or femoral ultrasound</p>	<p>Plaque (focal wall thickening >1.5 mm)</p>
	 <p>Pulse wave velocity</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Carotid-femoral PWV >10 m/s • Brachial-ankle PWV >14 m/s
	 <p>Cardiac CT</p>	<p>Coronary artery calcium score >100 Agatston units</p>
<p>Kidney</p> 	 <p>eGFR ACR</p>	<p>Moderate-to-severe kidney disease</p> <ul style="list-style-type: none"> • eGFR <60 mL/min/1.73 m² irrespective of albuminuria • Albuminuria ≥30 mg/g irrespective of eGFR

SKRÍNINK ↑ □ TK A AH 2024

Režimová opatření

“máte to dobrý?” x “Váš krevní tlak je zvýšený“

šance zakomponovat kardioprotektivní styl života dříve, než přijde nemoc

5. Ellberg CC, Bhatia HS. Strategies for management of patients with elevated lipoprotein(a). *Curr Opin Lipidol.* 2024;35(5):234–40. Ellberg CC, Bhatia HS. Strategies for management of patients with elevated lipoprotein(a). *Curr Opin Lipidol.* 2024;35(5):234–40.
4. Reyes-Soffer G, Yeang C, Michos ED, Boatwright W, Ballantyne CM. High lipoprotein(a): Actionable strategies for risk assessment and mitigation. *Am J Prev Cardiol.* 2024;18:100651.

Jak se (ne)liší ESH a ESC guidelines?

European Society of Cardiology

ALARA

New category: Elevated Blood Pressure

Risk assessment: high risk conditions + SCORE2(/OP)

Very old: ≥85 yrs

BB as 3rd line therapy

Emphasis on screening for PA

1. **Diagnosis** ≥ 140/90 mmHg
2. **Target BP:** ≤ 130/80 mmHg
3. Relevance of **out-of-office blood pressure**
4. Comprehensive **phenotype assessment** at diagnosis
5. Start with a **single-pill combination**
6. **Close follow-up**
7. **SGLT-2i** if CKD/HF
8. **Renal denervation** in TRH

Risk assessment: risk factors + HMOD and comorbidities

(Very) old: ≥80 yrs

BB as 1st line therapy

European Society of Hypertension

Přesný návod na kategorizaci rizika zohledňující více modifikátorů a umožňující individuální me

A. SKRÍNINK

< 40 let: 1x za 3 roky

> 40 let: 1x za rok

KV riziko nad 5%: 1x za rok

TK > 120/70: 1x za rok

B. KATEGORIZACE RIZIKA

Krok 1. identifikuj pacienty ve vysokém KV riziku

Krok 2. vypočítej SCORE-2

Krok 3. zhodnoť modifikátory rizika

Krok 4. zvaž testy k zpřesnění KV rizika

C. TLAK MIMO ORDINACI? TK, HN

Elevated
blood pressure

Office BP

SBP 120–139 mmHg
or
DBP 70–89 mmHg

HBPM

SBP 120–134 mmHg
or
DBP 70–84 mmHg

ABPM

Daytime SBP 120–134 mmHg
or
Daytime DBP 70–84 mmHg

Risk stratify to identify
individuals with high
cardiovascular risk for BP
pharmacological treatment

C. ZAHÁJENÍ LÉČBY

Nefarmakologická léčba a edukace všem.

Zahájení dvojkombinací antihypertenziv.

Monoterapie:

- ortostatická hypotenze před zahájením léčby
- střední až závažná fragilita, věk > 85 let
- elevovaný tlak (po 3M režim. opatření a ≥ 130 mmHg).

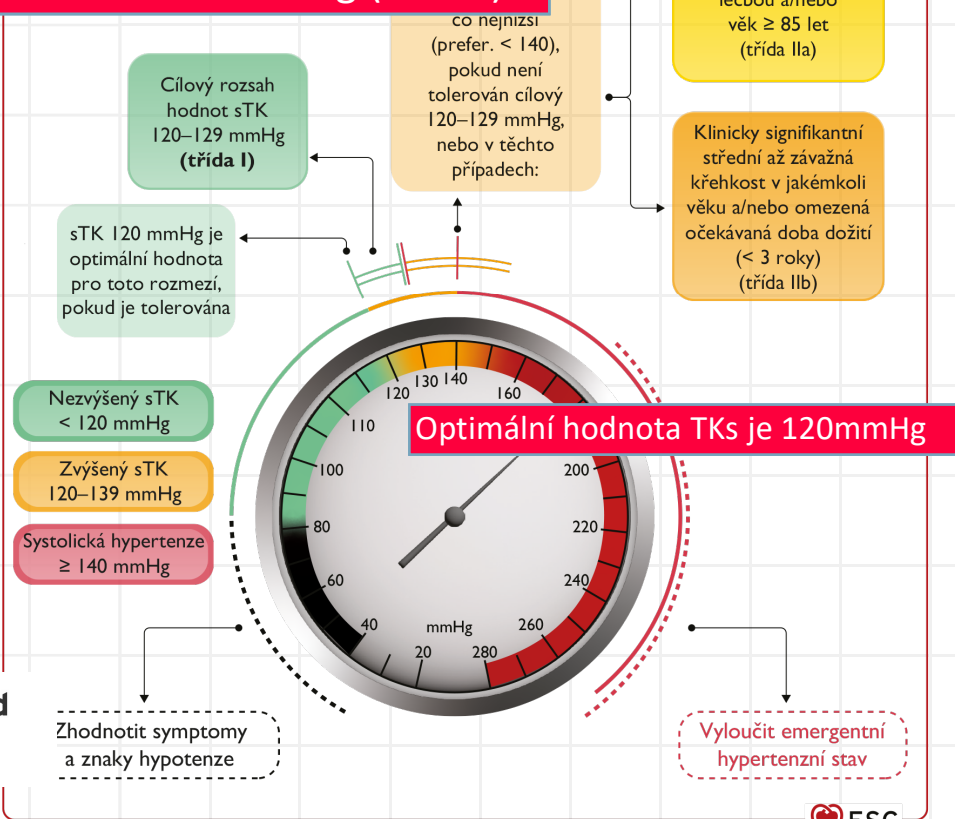
2024 ESC Guidelines for the management of elevated blood pressure and hypertension

30 Aug 2024

D. LÉČBA K CÍLI

ALARA princip

TKs 120-129 mmHg (třída I)

Důraz na vedení léčby pomocí tlaku mimo ordinaci a rozvolnění vizit kompenzovaných pts.²⁴

DLOUHODOBÁ PÉČE

Kontrola 1x měsíčně + HBPM a/nebo ABPM až k dosažení TKs 120-129 mmHg. (IA)

Domácí měření je doporučeno k vedení léčby hypertenze. (IB)

Sdílení výsledků distančně je doporučeno mezi kontrolami při preskripci medikace (IIaC)

U stabilizovaných poučených pacientů provádějících HBPM stačí klinická kontrola ke zhodnocení KV rizika 1x ročně.

Informovaná diskuse o KV riziku a způsobech jeho snížení je doporučena u každého pacienta. (IC)

2024 ESC Guidelines for the management of elevated blood pressure and hypertension

30 Aug 2024

G. MULTIDISCIPLINÁRNÍ PŘÍSTUP

Multidisciplinární přístupy k odkolnění úkolů od lékaře k pacientovi a SZP (IA)

Co nám doporučení ESC 2024 přinesly?

- konkrétní návod na rozšířenou primární prevenci ASKVO u dosud zdravých pacientů s elevovaným TK
- zpřesněnou kategorizaci rizika ASKVO, zohledňující více modifikátorů a umožňující individuální medicínu
- lepší záchyt pacientů s dyslipidemií a hypertenzí (častější kalkulace SCORE2 a ABPM/HBPM)
- formaci poměrně přesně vymezené skupiny vhodné k multidisciplinárním a edukačním programům, dobře popsaná režimová opatření
- argument pro pacienty i lékaře potlačující inerci
- časnější záchyt primárního hyperaldosteronismu

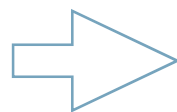
OpenAI, DALL-E. Generováno na základě popisu uživatele EK.

DIAGNOSTIKA ELEVOVANÉHO KREVŇÍHO TLAKU MIMO ORDINACI A PREVENCE U OSOB SE ZVÝŠENÝM TLAKEM = JÁDRO NOVÝCH DOPORUČENÍ

Klasifikace hypertenze dle Evropské kardiologické společnosti					
	TK v ambulanci (mm Hg)	Domácí TK (mm Hg)	Denní TK při AMTK (mm Hg)	24hodinový TK při AMTK (mm Hg)	Noční TK při AMTK (mm Hg)
Nezvýšený TK	< 120/70	< 120/70	< 120/70	< 115/65	< 110/60
Zvýšený TK	120/70-<140/90	120/70-< 135/85	120/70-< 135/85	115/65-< 130/80	110/60-< 120/70
Hypertenze	≥ 140/90	≥ 140/90	≥ 135/84	≥ 130/80	≥ 120/70

EUR HEART J, EHAE178, [HTTPS://DOI.ORG/10.1093/EURHEARTJ/EHAE178](https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehae178)

Komu to vadí?

Kdo z toho má radost?

Srdce všech lékařů orientovaných na prevenci musí jásat, protože prevence není nikdy dost.

Národní kardiovaskulární plán 2023-2033

Vize NKP:

„Zajistit každému obyvateli České republiky možnost prevence vzniku kardiovaskulárního onemocnění a v případě jeho rozvoje zajistit nejvyšší možnou kvalitu péče a života bez ohledu na geografickou polohu či stadium nemoci.“

Proč vítáme nová doporučení?

1. Podpora nejnovějšími vědeckými důkazy
2. Individuální přístup k pacientovi
3. Nižší cílové hodnoty snižují kardiovaskulární riziko
4. Důraz na režimová opatření
5. Pokročilé terapie a inovativní přístupy
6. Dlouhodobé přínosy v reálné praxi (real world data)
7. Bezpečnost nových postupů
8. Soulad s globálními doporučeními

[HTTPS://DOI.ORG/10.1093/EURHEARTJ/EHAE178](https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehae178)

V Centru prevence FNOL chceme s péčí pomoci.

f Facebook X Twitter @ Instagram ▶ YouTube

CENTRUM ZDRAVÍ A PREVENCE
FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

NAŠE
AMBULANCE ▾

JAK SE
OBJEDNAT

CENÍK

KDE NÁS
NAJDETE

PERSONÁL A
KONTAKTY

- skřínink rizikových populací
- rozhodnutí o zahájení léčby na podkladě KV rizika
- edukace pacientů
- edukace SZP i lékařů
- program Nebud' pod tlakem

prevence@fnol.cz

KOMPLEXNÍ
KARDIOVASKULÁRNÍ CENTRUM
FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

v Olomouci

KARDIOLOGICKÁ
FAKULTNÍ NEMOCNICE OLOMOUC

A